

ب تکم تیریدم ی اهاروشد- نایم ی طابتر لپ کی
؟عماوج و نارتخد لیصحت

نارتخد لیصحت له عسوت دروم رد له عماج چیسب ی لاپ) یدتسا سیک) یدروم تا علاظم

سمیول حال یک دفتر پیش‌تاز در انجام تحقیقات ساحوی کیفیتی و ارائه تجزیه و تحلیل تخصصی و ارائه مشاوره استراتژیک به دفاتر دولتی و خصوصی که در مناطق جنگ زده فعلی و قبلی سرمایه گذاری میکنند، میباشد. از سال ۲۰۰۹، سمیول حال با تحت پوشش قرار دادن آسیا، آفریقا، و شرق میانه، یافته های مبتنی بر شواهد و تحقیقاتی مشارکتی از کار ساحوی خویش را در اختیار بسیاری از پالیسی سازان و تصمیم گیرندگان گذاشته است. ما در بخش تحقیقات بالای نظارت و ارزیابی، ارزیابی استراتژی و تأثیر، و همینطور اقتصاد، مهاجرت، حکومت و احکام قانون، تحصیلات و مصونیت تخصص داریم. دفتر ما در نایروبی، جردن و کابل موقعیت دارد. از این طریق با ما به تماس شوید:

info@samuelhall.org

از وبسایت ما دیدن کنید: www.samuelhall.org

فرط زامیرشن نیا GIZ-BEPA که ی پاه لیلحت و میزجت و تایرظن بتسا متفرگ تروصلادلویمس طسوت و تسامدش شرافسد تایرظن زاموزلدنا مدش مدیناجنگ میرشن نیا رد GIZ-BEPA. دنکیمذی گدنیماند
دوش مداد سردآ مداد عجرم دیاب ریزی ناسر عجرم متسید زامدافتسا اب میرشن نیا

Samuel Hall 2014, "School Management Shuras: A bridge between girls' education and the communities? – Case Study on Community Mobilization for the promotion of girls' education".

نیا زای پاه شخب ددجم رشن مزاجا و مدرک قیوشت رایسد دوخ میرشن نیا زالادلویمس یاریب. درادیم مئارا زین ار شرازگ
دیتسرفب سردآ نیا هب ار شبوخلماک تامولعم و تساوخرد افطلا شرازگ زای شخب پچ ای یپاکوتوف

development@samuelhall.org

1. معرفی

"ما باید به دور دنیا سفر کنیم تا شاید راه دیگری نیز وجود داشته باشد".

هاینریش فون کلیست، در یک تئاتر عروسی

در طول دهه های گذشته، نابرابری جنسیتی و ترویج آموزش و پرورش از اصول کلیدی کمک های انسان دوستانه و توسعه ای در افغانستان بوده است. و تا حد زیاد و قابل توجهی این تلاش موفق بود، و با تشکر از تلاشهای مشترک دولت افغانستان و جامعه بین الملل میلیون ها نفر از دختران توانستند در مکاتب شامل شوند. با این حال، طوری که توسط اشتراک کنندگان کنفرانس توکیو بیان شده است، دسترسی به آموزش و پرورش برای اطفال در مناطق شهری و روستایی هنوز هم یک مشکل و چالش جدی میباشد و باید بیشتر از هر وقت دیگر برای ترویج آموزش و پرورش و به ویژه تحصیل دختران اهمیت قائل شویم. ثانیاً، به ویژه توسط کنفرانس های فرهنگی و محدودیت های اقتصادی اجتماعی پیشرو بسیار مشکل است که شاملین مکاتب ابتدایی را پیدا کنیم (۴۸.۳٪ کسانی که در سن مکاتب ابتدایی قرار دارند) و مکاتب ثانویه (۲۳.۲٪ کسانی که در سن مکاتب ثانویه قرار دارند).¹ تحقیقات انجام شده قبلی توسط سمیول حال مشکلات بخش کمیت و عرضه فقدان زیربنا و دسترسی و همچنین کیفیت آموزش ارائه شده را برجسته و قابل توجه مینماید (غیابت استادان در مکاتب و سطح پایین کیفیت آموزش و پرورش).² اخیراً مدیر اجرایی یونیسف در اکتوبر ۲۰۱۳ از مکاتب دخترانه دیدن کرده و تصریح کرده است که: "با وجود دستاروهای قابل توجه آینده تحصیلی دختران افغان هنوز هم نامشخص باقی مانده است."³

¹ دفتر مرکزی آمار (۲۰۱۴) ارزیابی ریسک و آسیب پذیری ملی ۲۰۱۱-۲۰۱۲، کابل، افغانستان، ص ۶۴.

² UNFPA/UNICEF /DMoYA /سمیول حال، ارزیابی مشارکتی جوانان افغان، ۲۰۱۳.

³ نگاهی به یونیسف در اکتوبر ۲۰۱۳ بنذازید: http://www.unicef.org/infobycountry/afghanistan_70759.html

در طول چند سال گذشته، با بدتر شدن وضعیت امنیتی و تمرکز جامعه بین الملل بالای توسعه اهداف کوتاه مدت باعث شده که این دستاوردها در معرض خطر قرار گیرند که ضروری است در عین زمان که اهداف طولانی مدت را توسعه میبخشیم. آنها را نیز پیشرفت دهیم. در این راستا، یک درس استراتژیک که میتوان از دهه های گذشته یا برنامه های آموزشی متعدد برای دختران به دست آورد این است که: "تعریف نقش های جنسیتی در جامعه و فرهنگ افغانستان مرکزی بوده و هرگونه تغییر برنامه ریزی شده یا درک شده نیاز به مشاوره دارد، نه تنها با افراد خانواده بلکه با یک جامعه بزرگتر جامعه محلی. مردان و زنان تا حد دارای زیادی اخلاق و ارزش های فرهنگی مشابه از جمله درک آنها از نقش های جنسیتی میباشند و آنها به دنبال ترویج این چنین چیزها در جوامع محلی شان میباشند".⁴

این تأکید قوی بالای مشارکت و بسیج اجتماعی تدریجاً تبدیل به سنگ بنای هر رویکرد آموزشی پایدار در افغانستان شده است. به طور عموم بسیج جوامع اینطور تعریف شده است: "پروژه ظرفیت سازی که از طریق آن افراد، گروه ها، برنامه های دفاتر پیش برده شده و فعالیت را به اساس پایداری و مشارکتی بودن شان ارزیابی میکند تا سلامتی شان و نیازهای دیگران را بهبود بخشد البته یا تنها و یا هم به کمک دیگران".⁵

این یک عنصر اساسی است که افراد، خانواده ها و جوامع را تقویت بخشیده و این فرصت را به آنها میدهد تا بالای تصامیم و منابعی که آنها را متأثیر میسازد نفوذ و کنترل داشته باشند. از ذینفعان تا دریافت کنندگان کمک ها و خدمات، جوامع عاملان اصلی توسعه آنها بوده و در مورد اولویت آنها تصمیم می گیرند که باعث بهبود مالکیت جمعی شده و پایداری را افزایش میدهد.

هم راستا با رویکرد بسیج جامعه، نقش عاملان توسعه از حالت سنتی آن که "خبر" یا "مشاور" است برآمده و به "تسهیل کننده" تبدیل میشود. که این یکی از اهداف برنامه تحصیلی ابتدایی در افغانستان "BEPA" میباشد که توسط دفتر GIZ تطبیق میشود. به منظور افزایش دسترسی دختران به آموزش و پرورش برنامه BEPA دفتر GIZ در همکاری با وزارت تحصیلات انجام شده و دو هدف کلی را به دنبال دارد:

- تقویت حضور دختران در مکاتب متوسطه
- قابلیت افزایش تعداد استادان/ معلمان اناث و اجد شرایط

در عمل، دستیابی به این دو هدف از طریق چهار دستاورد و نتیجه به هم پیوسته که شدیداً به مشارکت و بسیج اجتماعی متکی میباشد ممکن گردیده است:

- 1) تشویق دختران به اشتراک در صنف های بعد از مکتب متوسطه (صنف ۱۲-۱۰) و اشتراک در کالج های آموزش های فنی و حرفه ای (TTC) و یا کالج های آموزش های فنی و حرفه ای ماهواره ای بعد از فراغت و کامیابی شان از صنف ۱۳ و ۱۴.
- 2) توسعه آموزش و پرورش دختران از طریق مکاتب دولتی و مکاتب و انستیتوت های اسلامی (مدرسه).
- 3) بسیج جامعه برای پذیرش افزایش تعداد استادان اناث و برای دختران برای ختم مکتب متوسطه.
- 4) ظرفیت سازی در تربیت معلم از طریق ایجاد یک واحد جندر کاربردی در داخل تربیت معلم.⁶

در دستاورد سوم آن، BEPA یک برنامه آزمایشی تقویت شوراهای مکاتب و ترویج آموزش دختران از طریق بسیج جامعه، هم راستا با سیاست ملی وزارت معارف ایجاد کرده است. در واقع شوراهای مکاتب از طرف وزارت تحصیلات به "راهنمای پالیسی برای آموزش و پرورش مبتنی بر جامعه سال ۲۰۱۲" فراخوانده شده بودند. هدف ما افزایش مشارکت مردم جامعه، والدین، شاگردان و دیگر افراد منطقه در مکاتب میباشد تا از این طریق بتوانیم موانع موجود در راه ادامه تحصیل دختران در مکاتب متوسطه را توسط این ساختار مبتنی بر جامعه تشخیص دهیم. بسیج جامعه در افغانستان بسیار مهم است و اینکه قدرت تصمیم گیری به مقامات محلی و غیررسمی داده شده که آنها تصمیم می گیرند چه چیزی از لحاظ

⁴ بانک جهانی (۲۰۰۵)، بازسازی ملی و کاهش فقر نقش زنان در آینده افغانستان ۲۰۰۵، ص ۱۲۶.

⁵ هوارد گریم، ال، و استرو، جی. ۲۰۰۳. چطور جوامع را برای سلامت اجتماعی و تغییر اجتماعی بسیج سازیم. بالتیمور، ام دی: مشارکت ارتباطات بهداشت و درمان.

⁶ GIZ، شرایط استفاده از مرجع، ص ۴.

اجتماعی و فرهنگی در جامعه قابل قبول و مناسب است، و نقشی که این انستیتوت ها در تضمین پایداری دستاوردها بازی کرده می‌توانند.

اولین مرحله برنامه آزمایشی در آگوست ۲۰۱۴ خاتمه یافت. مطالعه فعلی به منظور درک تأثیر این آزمایش، پایداری آن و قابلیت تکرار آن سفارش شده بود. از این رو، با توجه به تغییرات در جریان‌های سیاسی و امنیتی و افزایش بالقوه در تغییرات اجتماعی سیاسی و بی ثباتی کلی آن را ترغیب می‌کند. این تکامل مداخلات آینده در مناطق روستایی را تحت تأثیر قرار خواهد داد، درک نقاط قوت، نقاط ضعف و تأثیر و عواقب مداخلات مبتنی بر جامعه در تحصیلات و آموزش پرورش دختران بسیار مهم است.

مطالعه فعلی جهت پاسخ داده به سه هدف اصلی طرح ریزی و دیزاین شده بود:

1. اول، از دیدگاه استراتژیک

به این قصد است که ارتباط و تأثیر انتخاب استراتژیک برنامه BEPA دفتر GIZ بررسی کرده و از آن به هدف ارتقاء تحصیلات ثانوی و متوسطه دختران استفاده کند.

2. دوم، از دیدگاه ارزیابی

به این قصد است که کیفیت تطبیق، تأثیر، پایداری و عضو چهارم برنامه BEPA را ارزیابی کرده و تغییرات قابل تأیید قابل ردیابی به مداخلات BEPA را تعیین نماید.

3. سوم، از دیدگاه برنامه

قصد دارد که به دفتر GIZ توصیه و پیشنهادات عملی را جهت بهبود و گسترش بالقوه از برنامه به آنها ارائه نماید.

در نهایت، آخرین هدف برنامه BEPA دفتر GIZ این است که ارزیابی کند که آیا مشارکت جامعه و رویکردهای مشارکتی بالای اذهان، نگرش‌ها و شیوه‌های مروج در یک جامعه در کل و بالای زنان و مردان، اطفال و جوانان تأثیر مثبت داشته است یا خیر. طوری که در گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۰۵ نقل شده است مشخص شده که: "تفاوت‌های جنسیتی در بخش‌های مختلف بهداشت، آموزش و پرورش، دسترسی و کنترل بر منابع، فرصت‌های اقتصادی و قدرت و صدای سیاسی دیده شده در حالی که زنان و دختران ضررهای مستقیم این نابرابری‌ها را متحمل شده و اثرات منفی آن در سراسر جامعه محسوس است."⁷ با ترویج یک رویکرد مشارکتی نسبت به تحصیلات دختران، شوراهای مدیریت مکاتب که توسط دفتر GIZ حمایت شده است ممکن است یک سنگ بنا برای یک تغییر رفتاری واقعی باشد البته در کنار آغاز روند توسعه ای اقتصادی اجتماعی بلندمدت در جوامع مورد نظر.

دستاوردهای کلیدی بانک جهانی و سمبول حال از گزارش جندر سال ۲۰۱۴

طبق گزارش ارائه شده توسط بانک جهانی و سمبول حال در سال ۲۰۱۴ - چالش‌های کلیدی در راه توسعه تحصیلات دختران عبارتند از:

- زیربنای ضعیف آموزش و پرورش - بسیاری از مکاتب تا هنوز چهاردیواری ندارند، با کمبود صنف‌های درسی و کتاب مواجه اند، به آب آشامیدنی صحتی دسترسی ندارند، و از بهداشت خیلی ضعیفی برخوردارند.
- مکاتب هنوز هم هدف حملات هستند - با اینکه حملات بر مکاتب در ماه‌های اخیر کاهش یافته اما با این در هفت سال گذشته شاهد بسیاری جنایات بوده ایم.
- تعداد بسیار اندک استادان واجد شرایط اناث - تعداد استادان اناث برای مکاتب موجود کافی نمی‌باشد.
- فقدان حمایت برای استادان اناث - استادان اناثی که اطفال خردسال دارند به مهدکودک یا تسهیلات مراقبتی دسترسی ندارند، و زیربنای ترانسپورت ضعیف باعث شده که زنان به خاطر رفتن به محل کار که از خانه شان دورتر واقع می‌باشد به مشکلات مواجه شوند.

⁷بانک جهانی (۲۰۰۵)، بازسازی ملی و کاهش فقر نقش زنان در آینده افغانستان ۲۰۰۵، ص xi

- **قابل شدن ارزش کم برای تحصیلات زنان** - تا هنوز بسیار از والدین از اهمیت فرستادن دختران شان به مکتب فراتر از مکتب ابتدائیه آگاهی ندارند. هدف ما بیشتر بالای تحصیلات پوهنتون/ دانشگاه میباشد.

منابع ۲۰۱۲	گزارش بانک جهانی ۲۰۱۲-	بانک جهانی ۲۰۰۵ ^۸	شاخصه
وزارت تحصیلات بانک اطلاعات سال ۱۳۹۰ (سطح جنسیت شاگردان صنف)	۴۰٪ ۲.۱۴۱.۸۳۳	۳۴٪ قابل تطبیق نیست	فیصدی شاگردان اناث در مکتب ابتدائیه
وزارت تحصیلات بانک اطلاعات سال ۱۳۹۰ (سطح جنسیت شاگردان صنف)	۳۵٪ ۵۱۳.۳۲۰		فیصدی شاگردان اناث در مکتب ثانوی (متوسط)
وزارت تحصیلات بانک اطلاعات سال ۱۳۹۰ (سطح جنسیت شاگردان صنف)	۳۴٪ ۲۴۶.۶۴۸		فیصدی شاگردان اناث در مکتب لیسه
دفتر مرکزی آمار "کتابچه آمار افغانستان ۲۰۱۲-۲۰۱۱"	۱۹٪ ۱۴.۸۱۱	۱۹٪ ۵.۸۹۰	فیصدی شاگردان اناث در پوهنتون
دفتر مرکزی آمار "کتابچه آمار افغانستان ۲۰۱۲-۲۰۱۱"	۳۱٪ ۵۳.۶۳۶	۲۸٪ ۱۹.۶۰۰	فیصدی استادان اناث

منبع: بانک جهانی (۲۰۱۴)، "نقش زنان در آینده افغانستان - سهم گرفتن در چالش ها و دستاوردهای دوامدار" - بانک جهانی/ سمبول حال، کابل، ۲۰۱۴.